

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Jövőkóstoló

Káefték ma – káefték holnap?

– Kezdjük a lehetőségek behatárolását azzal a ténnyel, hogy ez a homoki térség kedvezőtlen termőhelyi adottságú!

– A jelenlegi árcentrum csak az igen jó földeken gazdálkodók számára kecsegtet jövedelemmel. A föld termőképessége különböztet megközelítően kiegyenlítő támogatások, árkiegészítések rohamtempójú megszüntetésével az itt működő gazdaságok lehetetlen helyzetbe kerültek. Olyannyira, hogy sorsuk ezáltal megpecsételődt.

– Az alapproblémát ezek szerint a többi elem csak fokozta?

– A rendszerváltás után a volt szocialista táborban kialakult folyamatokat figyelembe véve, a reális lehetőségeket logikailag egymás után helyezve, láthatóvá vált, hogy a régi típusú szövetkezésnek meg kell szűnie. Nemcsak a parlamenti csatározások után megszületett törvények miatt, hanem a jövő érdekében is így kell lennie. A mostani szövetkezeti vezetőknek erkölcsi kötelességük, hogy a tagságnak támpontot adjanak e vízváltástó kérdésekben.

– Különbséget tudnak tenni az emberek abban, hogy mi a nekik tetsző szép álom, s mi a kézzelfogható valóság, a gazdasági ésszerűség?

– Nagyon remélem, de helyenként eltérő az esélye, hogy a vezetők ajánlásában mennyire bíznak meg az emberek. Tudom, vannak, akik valamilyen módon egybe szeretnék tartani a szövetkezetet. Nekik is meg kell teremteni e lehetőséget.

A mezőgazdasági szövetkezetek átalakulása már nem elhatározás, hanem idő kérdése. Csak végig kell járni az új törvények által kijelölt utak valamelyikét. Elágazásokból akad bőven, ezért aki „iránytű vagy térkép” nélkül indul, könnyen eltévedhet, s fáradozását nem követi a megérkezés öröme. A zombói Gyümölcsös Szakszövetkezet elnökével, Maróti Antallal az általa érzékelt súlypontokról, a náluk alkalmazható megoldásokról beszélgettünk.

Mások úgy szeretnék a saját lábukon megállni, hogy ehhez a szövetkezetből vinnének ki gépeket, eszközöket. Akad, aki még nem döntött, hogy mit tegyen.

– Önknél már korábban létrehoztak káeftéket. Jelentenek-e akadályt a mostani irányváltásban?

– Ellenkezőleg, a káeftéket gazdasági szükségszerűség hozta létre. A vagyon egyben tartásának, a személyre szóló érdekeltiségnek e forma egyaránt megfelel. Ingatlanokat ezekbe nem vittünk be, s a vagyonnak kevesebb, mint tíz százalékát érinti. A bevitt vagyon – az ellenkező híresztelések ellenére – továbbra is a szövetkezeté, s ez is nevesítve lesz a tagok között. Van aki úgy gondolja, ezek keretében munkalehetőséget találhat, más csak tulajdonosként kíván benne részt venni, de az üzletrészt is ki lehet vinni az egységből.

– A teljeskörű vagyonnevesítés után mire számít?

– A felosztással, illetve árveréssel tulajdonhoz jutó tagok majd eldöntik, csoportosulnak-e vagy sem. Erről most jóslásokba bocsátkozni, elhamarkodott lenne. Mindenképp el kellene kerülni, hogy kívülálló vagyonhoz juthassanak. Mindez csak akkor valósítható meg, ha a bent lévők nem vesznek össze. A szövetkezeti és káepótlási törvény végrehajtásán túl a legfontosabb feladatom a tagok közötti békekesség fenntartása. Szeretném hinni, hogy környezetemben nem kételkedik senki abban, hogy én és a munkatársaim jól akarunk.

– Van-e elképzelése, mi lesz itt 1993-ban?

– Mivel az új törvények tömkelege fog megjeleni, készülni kell rá. A könyvelés, adózás, s más hasonló jellegű feladatok új rendszerében szükség lesz olyan szolgáltatásra, mely megkönnyíti az eddig ilyesmivel nem bíbelődő emberek dolgát. Mi megszervezzük ezt, méghozzá garancia-vállalási kötelezettséggel. Ugyanígy a földdel kapcsolatosan is akad bőven tennivaló. A káefték megoldhatják a kereskedelem szervezést, konkurenciát teremthetnek a gépi szolgáltatásban, szállítási és gépjármű feladatokat vállalnak, a növényvédőszer ellátást és szaktanácsadást is kézben tartják. A valós tulajdonhoz jutó zombóiak számára így lehet talán az adott körülmények között zökkenőmentesebbé tenni az átmenetet.

TÓTH SZELES ISTVÁN

KÖRKÉP

A távfűtési díjak egyharmada megtakarítható, legalább ilyen megoldásokat keres a Magyar Önkormányzatok Szövetsége. A távfűtőművek egy része hamarosan az önkormányzatok tulajdonába kerül, s ez lehetőséget ad újfajta működtetésükre. Ez a téma is szerepel a szövetség február közepére tervezett gödöllői tanácskozásán.

Az MNB azt tervezi, hogy a bankok kötelező tartalékai után a jövőben kevesebb kamatot fizet, a devizabetét ellenében általa nyújtott forinthitelek kamatait pedig csökkenti. A PM, a jegybank és a Bankszövetség között zajló tárgyalások várhatóan már a napokban befejeződnek. Ezt követően a kereskedelmi bankok is elkezdhetik kidolgozni, mennyivel csökkenthetik a saját hitel-, illetve betétfajták kamatait.

Devizaszámla

Jön a dollár a vándorútról

Az elmúlt évben mintegy 700 millió dollárral növekedett a belföldi magánszemélyek devizaszámláinak értéke – mondták az MTI érdeklődésére a Magyar Nemzeti Bankban. December 31-én 131 milliárd forint – 1,7 milliárd dollár – értékben vezettek devizaszámlát a pénzintézetek. Egy évvel ezelőtt, 1990 végén ez az érték 68,6 milliárd forint volt, míg 1989. december 31-én még csak 27,5 milliárd forint. Így két év alatt majdnem ötszörös a növekedés, igaz, ebben némiképpen szerepet játszanak a leértékelések is. Ennek mértéke 1991-ben 20,8 százalék volt.

A legtöbb devizaszámlát az OTP kezeli, 77,5 milliárd forint értékben. Majd az Ibusz és a Magyar Hitel Bank következik 15,5, illetve 13 milliárd forint értékű devizaállománnyal. Ezenkívül még számos pénzintézet foglalkozik konvertibilis valuták őrzésével.

Vannak kimutathatatlan vonatkozásai ezen adatsornak. Ennek jártam utána. Nincs szó semminemű szenzációról, leleplezésről, törvényteleniségről. Inkább emberi kapcsolatokról. Rokoni kötelékekről. Baráti viszonyokról. Ami főnnáll magyar állampolgárok, illetve magyar nemzetiségű román és „jugoszláv”, valamint „szovjet” állampolgárok között. Bár a magyar törvények a nemzetközi normák alapján előnyösen szabályozzák a külföldi állampolgárok hazai bankbetétjeinek kezelését, érdekes esetekkel találkoztam. E jelzések szerint a 700 millió dolláros gyarapodás egy része – vajon mekkora lehet ez az arány? – mögött az egykori „szocialista tábor” magyarjai állnak. Akik (s ez az általános vélemény...) az anyaországban látják biztonságban – ahogy egyikük mondta: motyójukat...

Az M. család a második világháború előtt, illetve alatt elvesztett német értékpapírjait perelte vissza még az NSZK-korban. Sikerrel. Az örökösök fele-fele arányban élnek itt és Marosvásárhelyt. (Eddig emiatt halogatták követeléseik benyújtását.) Döntöttek: a több ezer márká, kamatostul, egyelőre egy szegedi bankházba vándorolt. Az M. család nyugalma helyreállt.

A temesvári K. Gy. 1990-ben, a románok nagy jugoszláviai „add el, amid van” – hadjárata alatt

összeszedett némi pénzmagot. Nem sokat teketóriázott: magyar ember valutája magyar bankba való – állította, s Szegeden élő unokaöccse nevére bétette egy számlára. Reményei szerint – azóta ennyit módosult a családi helyzet – néhány hónap múlva megkapja a magyar állampolgárságot, ugyanis a pénz után elindultak ők is világot látni, az anyaországba.

A délidéki menekültek, áttelepültek egy része régebben gyakorolta eme lehetőséget. Mostanában a külföldi magánszemélyek devizaszámláinak értékét növelték oly módon, hogy „átíratkoztak”. Ezt az újabb statisztikai bukfenc követi majd, mivel kihasználják a magyar állampolgárság elnyerésének gyorsításában rejlő lehetőségeket. Ez az adatsor természetesen nem érinti azokat, akik eleve vállalkozásokba fektették a pénzüket. Viszont a „fordított világ”-képlet alapján tudok olyan esetről, ami néhány hónapja elképzelhetetlen volt: a jugó-magyar valamilyen oknál fogva (nem kell a képzeletőrré hivatkozni: a napi sajtó sűrűn taglalja az eseteket) nem lépheti át az országhatárt, erre fel a segítség Szegedről, Bajáról, Kecskemétről stb. úgy érkezik, hogy a rokon-barát-ismerős vállalja magára a postás szerepét.

PATAKI SÁNDOR

A Dunabank legújabb ajánlata

Prémium letéti jegy

Három hónap után már bruttó 32 százalék

A befektetői magatartások alapos elemzése eredményeként a Dunabank arra a következtetésre jutott, hogy a befektetők három követelményt támasztanak a megtakarításokkal kapcsolatban. A konstrukció mindenekelőtt legyen biztonságos, adjon jó hozamot és a befektetett tőkéhez bármikor hozzá lehessen férni. Ezt a hármas elvárást a pénzpiacra ma még egyedülálló befektetési forma, a Dunabank Prémium letéti jegye biztosítja.

Ez a bemutatóra szóló, tíz- és százezer forint névértékű, változó kamatozású értékpapír már három hónap elteltével évi 32 százalék bruttó kamatot ad, de nagyon fontos, hogy az ennél korábban felvett betét után is fizet nettó 17 százalékot. A pénzintézet minden negyedév elején a pénzpiaci kamatlábak figyelembevételével állapítja meg a következő három hónapra érvényes aktuális kamatot.

Ha egy befektető másfél évig nem veszi fel a kamatot, vagyis a letéti jegy hat kamatszélvénye közül egyet sem vált be, akkor az alapösszeg bruttó nyolc százalékának megfelelő kamatprémiumot kap. A jelenlegi kamatlábak mellett az éves hozam bruttó 39,33, nettó 29,86 százalék. Ha feltételezzük a 32 százalékos kamat változatlanúságát, akkor a befektetett tízezer forint után másfél év elteltével 14 480 forintot kap kézhez az ügyfél. A Dunabank legújabb ajánlata egyben bizalomerősítő is, hiszen régi partnereinek megtartása érdekében időről-időre olyan konstrukciót kell kínálni, amely minden tekintetben alkalmazkodik a gyorsan változó feltételekhez.

A Prémium letéti jegy megvásárolható a Dunabank Szegedi Fiókjánál, a Gutenberg utca 5. szám alatt, telefon 25-033.

(x)

Több, foglalkoztatást segítő pályázatot! Figyeljék a hirdetéseket!

Az elmúlt évi Foglalkoztatási Alapból 3 milliárd forint maradt meg, nagyrészt azért, mert az önkormányzatok, a különféle intézmények és vállalkozások nem jelentkeztek elegendő, kellően megalapozott, a foglalkoztatást elősegítő pályázattal. A maradványt az ez évi 13,5 milliárd forintos Foglalkoztatási Alaphoz csatolták.

Az idén nagyobb propagandát kívánnak kifejteni a pályázati célok megismertetése érdekében, így például a helyi munkaügyi központok is hirdetéseket tesznek majd közzé. A sok rászoruló miatt ugyanis fontos lenne, hogy a pályázati célokra fordítható 2,9 milliárd forint teljes egészét hasznosítsák. Elsősorban a közhasznú munkahelyek létrehozására, a pályakezdekők képzésére, foglalkoztatására, a tartósan munkanélküliek és a megváltozott munkaképességűek elhelyezkedésének segítésére várnak jelentkezőket. A pályázatokat a megyei munkaügyi központok gyűjtik össze, a támogatások odaítéléséről az országos munkaerőpiaci bizottság dönt. A foglalkoztatási lehetőségekben szerepet vállaló jelentkezők támogatást kaphatnak a beruházásokhoz, a képzéshez, s a bérköltségekhez is.

